

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.9.2021
Sayı: 35229

50747

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (03.09.2021)

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

M. Bakan

Avrupa Birliği (AB) “2050’de Karbon Nötr İlk Kıtı” olma hedefiyle hazırladığı, ülkemizi de yakından ilgilendiren, **Sınırdaki Karbon Vergisi** uygulamasını, 14 Temmuz 2021 tarihinde onaylamıştır. 2023’te başlatılacak sisteme göre, 2026’dan itibaren AB’ye ihraç edilen ürünler için üretim sürecinde salınan seragazı tonu başına vergi alınacaktır. Karbon kaçağı yaratılmasını engellemeyi hedefleyen bu yeni düzenlemenin; ilk etapta demir, çelik, çimento, gübre, alüminyum ve elektrik gibi kalemlerde uygulanması, devamında ise vergi alanının kademeli olarak genişletilmesi planlanmaktadır. Yeni uygulamayla; ihracatçıların ülkelerinden **Sınırdaki Karbon Uygulaması sertifikası** almaları ve her yılın 31 Mayıs’ında, önceki sene AB’ye ihraç ettikleri ürün tonu ve yarattıkları seragazı emisyonunu ibraz etmeleri gerekecektir. Teknik olarak AB’ye ihraçta bulunan tüm AB dışı ülkeler vergi sistemine tabi olacaktır. Araştırmalar, sera gazı emisyonunun ton başına 30€, 50€, 70€ ile fiyatlandırılacağını öngörmektedir.

Buna göre:

- 1- Yeni uygulamayla AB’ye ihracatta bulunan tüm 3. taraf ülkeler bu vergi ile mükellef haline gelecektir. AB’ye en fazla ihracat yapan ilk 10 ülke arasında 6. sırada yer alan ülkemizi yakından ilgilendiren “Sınırdaki karbon vergisi uygulaması” üzerinde Bakanlığınızın bir çalışması bulunuyor mu?
- 2- Yeni regülasyonun Türkiye’nin AB’ye ihracatına yönelik yaratacağı yüke ilişkin vergi senaryosu ve Türkiye’nin AB’ye yıllık ödemesi gereken tutar hesabı yapıldı mı? Yapıldı ise hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Yapılmadı ise gerekçesi nedir?
- 3- Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde söz konusu düzenlemenin ülkemizin ekonomisi üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler üzerine modelleme yapıldı mı? Yapıldı ise hangi sonuçlara ulaşıldı?
- 4- Ton başına verginin (30€, 50€, 70€) olması gibi farklı senaryolarda sektörlerin ödeyeceği vergi yüküne ilişkin bir çalışma bulunuyor mu? Sektörel detayları nelerdir?

50747

- 5- Öncelikli ihracat pazarımız olan AB tarafında yaşanan bu gelişmeler yakından takip edilerek ticarete sürdürülebilirliğimizi sağlanması konusunda hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 6- Covid-19 pandemi sürecinin beraberinde getirdiği olumsuzluklar, AB ülkeleri başta olmak üzere, önemli ihraç ülkelerimizde yaşanan pazar ve talep daralmaları ihracatımızdaki azalışın ana nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun çok daha ötesinde ekonomik etkileri beraberinde getirecek olan *yeni standart ve etiketleme yöntemine* bir an önce uyum sağlayacak mevzuatları ve teknolojik dönüşümleri içselleştirecek bir planlama yapılmakta mıdır?
- 7- Almanya merkezli, *İleri Sürdürülebilirlik Çalışmaları Enstitüsü (IASS)*'in raporunda yer alan *Sınırdaki Karbon Vergisi Uygulaması Ülke Riski Değerlendirmesine* göre aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Bosna Hersek, Mozambik, Zimbabve, Güney Afrika ve Ukrayna **en yüksek risk kategorisinde** bulunmaktadır. Konuya ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
- 8- AB, sınırdaki karbon vergisi uygulamasıyla çevre politikalarında ciddi adımlar atmayan ülkelere karşı emisyonları azaltacak radikal bir strateji geliştirmiştir. Gerekli adımlar atılmazsa aleyhimize olacak olan bu düzenlemeye karşı, yeşil yatırımların yapılarak ticarete avantaja dönüştürülmesi için yeni bir yaklaşım ile dönüşüm seferberliği başlatılması planlanmakta mıdır? Bakanlığınızın bu konuda aldığı somut tedbirler nelerdir?